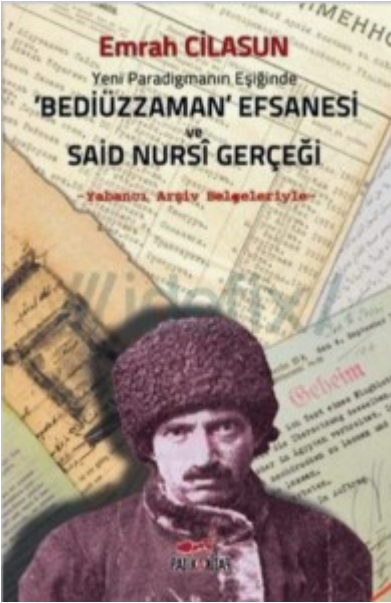

Cilasun'la söyleşi: Yeni Paradigma ve Said Nursî

Posted on 21/03/2016

Halkın Günlüğü- Bundan 60 yıl önce yaşamını yitirmiş ve ideolojik olarak tamamen zıt bir pozisyonda olduğunuz Said-i Nursi'yi gündeminize getiren, dört yıllık yoğun bir çalışma neticesince böylesine kapsamlı bir eseri yazmanıza vesile olan şey nedir?

Emrah Cilasun- Bunun birinci nedeni şu; Türkiye'de 1920'lerde, Cumhuriyet'in kuruluşuyla başlayan Kemalist devlet, Kemalist paradigma, Kemalist resmi ideoloji, bunun sonuna geldik. Bu bitmek üzere Türkiye'de. Kitabın uzunca bir isminin olmasının sebebi de bu; Yeni Paradigmanın Eşiğinde... Biz şu anda tam eski paradigmayla (Kemalist) yeni paradigma (İslami) arasındaki eşikteyiz. Kemalizm bitti bitmek üzere. Yeni anayasayla beraber Mustafa Kemal kurucu lider konumuna alınıp, bitirilecek mesele. Dün bir haber okudum; İmam Hatip öğretmeni bir kutlamada (öğretmenler günü etkinliğinde Mustafa Kemal fotoğrafına hitaben) sahneye fırlayıp bu devir bitti diye haykırıyor.

Kitap iki bölümden oluşuyor. Birinci bölüm Türkiye ve Türkiye toplumunda İslam'ın etkisi, ikinci bölüm Said-i Nursi biyografisi. Birinci bölümde bu paradigmanın neden bitmekte olduğunu uzun uzun anlatıyoruz. Bu paradigma neydi, Kemalist ideoloji neydi, nasıl örgütlendi ve ne oldu da bunun sonuna gelindi? Hangi gereksinimlerden Kemalizm'e ihtiyaç vardı ve neden yeni paradigmaya -İslam'a- geçiş oldu bunu anlatıyoruz. Okumayanlar açısından çok kısaca şunu söyleyebilirim: Kemalizm'in çok sahte bir aydınlanmacı tarafı var.

Bu taraf bir devlet tarafından iki devletle hemhal olup, iç içe geçmiş kendine Kemalist sol diyen solunda bir nevi pusulası oldu. Bu aydınlanma tamamen çakma, sahte bir aydınlanmadır. Neden, en geç 1789'dan beri biliyoruz. Marks'ın Manifesto'da söylediği şey geçerli; burjuvazinin ilericiliği ve aydınlanmacılığı bu tarihten itibaren bitti. Ondan sonra bu sömürücü sınıfın toplumu aydınlatıp, ileriye götürme, aklı özgürleştirme gibi bir derdi yok. Dolayısıyla Kemalizm'in de böyle bir sorunu yoktu. Kemalizm iktidarını kurarken dünyada iki kamp vardı; biri emperyalist-kapitalist dünya, diğeri genç Sovyetler Birliği. Kemalizm bu ikisi arasında bir tercih yapmalıydı ve tercihini Batı'dan taraf yaptı. Sadece siyaseten değil, iktisadi olarak da Batı'dan yana yaptı. İşte bu tercih tamamen Kemalizm'in kendi özgün sebeplerinden dolayı olmuştu. Neydi bunlar; Osmanlı ve Türkiye 1. Dünya Savaşı'ndan tamamen bitap çıkmıştı, nüfus mahvolmuştu. Nüfusun çoğunluğunu kadınlar oluşturuyordu ve İslam insanların ayağına ket vuruyordu. Kabul edilebilir bir şekilde bir miktar yerine getirilmesi gerekiyordu. Bundan dolayı görece bazı yenilikler yapılmalıydı; işte şapka devrimi vs. göstermelik bazı adımların atılması gerekiyordu. Bu gelişmeler, kendi ihtiyaçları doğrultusunda dini bir nebze budamaydı. Ama katiyen dinden feragat etme vs. değildi. Dolayısıyla tercihi kapitalizmden yana yapan Kemalizm'in İslam'a yaklaşımı da Kemalist İslam olarak gelişti. Bu Kemalist İslam bugünlere kadar geldi. Ve bu Kemalist İslam toplumu köklüce dönüştürmedi. Misal aile düzeni, erkeğin konumu, kadının rolü, ordunun durumu aynen devam ettirildi. Bu Kemalist paradigmanın ne iktisadi, ne siyasi ne de ideolojik olarak köklü bir değişiklik yapmadığı, bunları çakma bir aydınlanmacılığın altında bazı değişiklikler olarak yaptığını biliyoruz. Şimdi, 21. yy'a giren Türkiye kapitalizminin yeni bir paradigmaya ihtiyacı var. Bu araba Kemalizm ile gitmiyor. Bundan dolayı ordusundan diğer güçlerine kadar Erdoğan üzerinde olmasa bile İslam üzerinde anlaşmış durumdalar. Yani yeni paradigma Türk-İslam, bu böyle gidiyor.

H.G: Said-i Nursi ile ilgili yapılan çalışmaların büyük bir çoğunluğunda Nursi'nin yaşamı boyunca sisteme muhalif bir pozisyonda olduğu, Kemalist iktidar tarafından sürekli baskıya maruz kaldığı iddia ediliyor. Said-i Nursi'nin gerek Kemalistler gerekse de emperyalist güçlerle ilişkisi nasıldı?

E.C: Bazı ezberlerimizi bir kenara bırakırsak ancak bu sorulara cevap verebiliriz. 19 ve 20. yy klasik sol söylemindeki efendi-uşak ve zincir-zincire bağlı meselesiyle bu durumun anlaşılması mümkün değil. Kapitalizmin çelişkileri iki ana kolon üzerine oturmuştur. Bunlardan biri örgütlülük diğeri ise anarşidir. Kendi aralarındaki çelişkinin zaman zaman burun buruna geliyor olması bu anarşiklikten kaynaklanıyor. Yoksa komplo teorilerinde olduğu gibi birilerinin kapalı kapılar ardından düğmeye basması neticesinde bu çelişkiler yaşanmıyor. Misal Said-i Nursi'nin emperyalizmle yan yana gelmesi, Nursi'nin içerisinde bulunduğu kapitalist sistemin çelişkileri sonucunda oluyor. Yoksa bir üst akıl meselesi değil. Örnek vermek gerekirse İŞİD misal, emperyalizmin piyonu da uşağı da değil. Emperyalizmin ürettiği bir şey de değil. İŞİD bağımsız, kendi başına bir güç ve bu güç emperyalizmle burun buruna geliyor. Bu iki güç birbirini besliyor ve güçlendiriyor. İkisi de birbirinden iğrenç, gerici, ikisinin de alt edilmesi gerekiyor. Dolayısıyla Nursi'nin 1940'larda Alman emperyalizminin yanında yer alması bahsettiğim anarşik yapıdan kaynaklanıyor. Yani Nursi'nin Türk devleti ve İngiliz devleti ile olan çelişkileri Nursi'yi Alman devletinin yanına denk getiriyor. Bu durum 50'lilerde Kore savaşı vesilesiyle ABD ve İngilizlerin yanına, 60'larda ise komünizme karşı mücadeleye denk getiriyor. Fakat 1960'larda ABD-İngiltere Türkiye ile Pakistan'ın yakınlaşmasına karşı gelmezken, Demokrat Parti iktidarı bu ittifaka oldukça temkinli ve hatta başlarda isteksiz yaklaşırken, Nursi ise bu durumu destekliyordu. Türk devletinin şart, mekân ve zamana göre emperyalistlerle yan yana ya da karşı karşıya geldiği gibi Said'i Nursi'de pozisyon alıyor.

H.G: Peki bu tarihsel bağlam ekseninde güncel gelirsek. Bugünkü aktüel-politika içerisinde Türkiye-Kuzey Kürdistan'daki siyasal aktörlerin Said'i Nursi ve Nursi fikriyatı arasındaki bağ nedir? Hakim sınıflardan libarellere, Kürt hareketine kadar en geniş yelpazede bu bağ nedir?

E.C: Şimdi, burada hakikaten doğru söylüyorsun. İki tane Nursi profiliyle karşı karşıyayız. Bunlardan biri hakim sınıfların sunduğu ve Nursi'nin de oldukça teşne olduğu bir profil. Bu profil İslam ittifadı, İslam birlikteliği. Bu birliktelik Osmanlı varsa Osmanlı önderliğinde, TC

döneminde ise TC liderliğinde bir birlik. Liberallerin bir Nursi profili var bu da şu; sanki Nursi kelebek sevenler derneği başkanı, sivil toplumcu olarak gösteriliyor. Ömer Laçiner neyse Nursi’de odur babında. Laçiner ismini bilerek veriyorum. Mesela Birikim dergisi sürekli sola Nursi’yi sunup, parlatıyor ve şu mesaj verilmeye çalışılıyor; efendim ezilenlerinde bir Allah’a ihtiyacı var. Ezilenlerin Allah’a ihtiyacının olduğu bir toplumda, yaptıkları iki şey var; bir aklın özgürleşmesine ket vuruyorlar, iki bize şunu anlatmaya çalışıyorlar; seç beğen al. Cüppeli mi, Adnan mı yoksa Nursi gibi akıllı, uslu bir adamı mı istersin. Bunun soldan yapılıyor olması son derece tehlikeli. Yeni paradigma kurulurken yapılıyor bu. Oldukça tuhaf bir durum. Rejim paradigmayı değiştirirken sol da İslam’a dair paradigmasını değiştiriyor. Bir de genel olarak Kürt hareketinin, en geniş anlamıyla söylüyorum, Nursi’ye üç aşağı beş yukarı Kürt coğrafyasındaki siyasi aktörlerin tümü sahip çıkıyor. Bu oldukça tehlikeli. Neden; çünkü gerçek anlamda ulusun kendi kaderini tayin hakkını savunması gerekenlerin, Kürt kitlelerinin ipini Nursi üzerinden tekrardan Türk hâkim sınıflarının eline teslim eder. Etmese bile Nursi neticede bir şeriat, İslam birliğinden yana. Kürt kitlelerinin şuna karar vermesi lazım; en mükemmel şeriat nasıl olur Kürdistan’da. Hele ki Şengal tecrübesinden sonra Kürt kitlelerinin bir şeriat beklentisi olabilir mi? Dolayısıyla sivil Cuma yapanlardan Hüda-Par’cılara kadar bütün bir Kürt coğrafyasında Nursi parlatması yapmak, hem Kürt kitlelerinin aklının özgürleşmesini engellemek ve hem de gerçek bağımsızlık ve özgürlüğünün engellenmesi demektir. Geriye ne kalıyor, oldukça küçük bir azınlık. Bu azınlık 1990’lı yıllarda İsveç’te Malmîsanij’le, Kürt entelektüelliğiyle başlayan, benim devrimci milliyetçiler olarak isimlendirdiğim ve bugün Recep Maraşlı ve küçük bir grup tarafından devam ettirilen bir damar. Bu grubun canı gönülden desteklenmesi gerekiyor. Bu insanlar ta o zamanlardan başlayarak İslam konusu, Ermeni meselesi, Kürt meselesinde çok tutarlı bir tavır takındılar ve bu tavrın desteklenmesi gerekiyor.

H.G: Geniş bir yelpazede ele aldığımız Kürt güçleri içerisinde ağırlıklı rolü olan PKK’nin, kuruluşundan bugüne sol, seküler bir çizginin savunulduğu, bugünkü Rojava pratiğinde yaşamsallaştırılmaya çalışılan oldukça önemli bir çaba var. Bu çizgi ve çaba pragmatik bir

ilişkilenebilir mi evriliyor yoksa Kemalizm’de tarif ettiğiniz, çakma aydınlanmacılık dediğiniz olgu Kürt hareketinde de mi var?

E.C: Evet, maalesef öyle. Almanya-Berlin’de 1990’lı yılların başında Hür Üniversite’de Kürdoloji Enstitüsü açılırken, Hollandalı Kürt uzmanı Martin van Bruinessen, açıkça PKK hareketini neo-Kemalist olarak adlandırdı. Bu tespite o dönem sert tepki gösterilmişti ama adamın söylediğinde bir doğruluk payı vardı. Buraya yine geleceğim. 1970’lerin ortalarında kurulan PKK ile 2016 PKK bir ve aynı değil. Evrim teorisini göz önünde bulundurursanız, bunun bir evrimleşme süreci var. Bunun bir kabuk değiştirmesi, siyaset değiştirmesi, dünyaya bakış açısı var. Açıkça söylemek gerekirse 1970’li yılların devrimci-milliyetçi PKK’sinden, bugün Ortadoğu’da önemli bir siyasal aktör haline gelmiş, emperyalist güçlerle pazarlık masasına oturmaya hevesli bir PKK var. İkincisi buradan Martin van Bruinessen söylediği söze dönecek olursak, Kemalist-İslam denilen şeyin hemen hemen bir benzeri, bir Apocu-İslam türetilmekte. Bu tamamen pragmatist bir durum. Sekülerizme de İslam’a da tamamen pragmatist bir yaklaşım var. Somut örnekler verelim: Sivil Cumalar, Diyanet işlerine Mele alımı ve bu sürece BDP, AKP ve Hüda-Par’ın katılması. Diyarbakır’da yapılan Demokratik İslam Konferansı ve burada Ali Bulaç’ın Medine Sözleşmesi’ni önermesi ve bu sözleşmenin HDP’nin seçim programına girmiş olması. Daha somut bir örnek verelim; Rojava’daki üç kantondan olan Afrin kantonu anayasasında, oluşum sürecinde İslami güçler olduğu için, şeriat kanunları da geçerli. Dolayısıyla bu tamamıyla bir pragmatizm ve tehlikeli. Az önce IŞİD bağlamında anlattığım emperyalizmle ilişki, karşı karşıya gelme, birbirini beslemesi durumu maalesef şimdi Rojava ve Kuzey Kürdistan örneğinde çok yoğun bir şekilde yaşanıyor. Bu iki gerici gücün karşılıklı olarak birbirlerini beslemesine Kürt kitleleri neden teşne, neden alet olsunlar ve bu durum neden Marksist, komünist güçler tarafından alkışlanıyor olsun. Son bir nokta; eğer DTK salonunda Kürt tarihinin simalarının fotoğrafları yan yana asılırsa; Molla Mustafa Barzani, Molla Barzani, onun yanında Said-i Nursi, bunlar böyle tespih taneleri gibi yan yana dizilirse, bunun Kürt gençleri üzerindeki etkisi, düşün dünyası üzerindeki önümüzdeki 10-20 yıllık süreçte getireceği zayıfatı iyi hesaplamak lazım.

H.G: Yeniden tarihi sürece dönersek. TC'nin özellikle ilk yıllarında yaşanan Kürt katliamları sürecinde Nursi'nin rolüve tavrı nedir?

E.C: Çok açık; kitapta da yazdım, Türk'e kılıç çekilmez deniyor. Nursi'ye başvurulup, gel sen de direnişe ortak ol diyen Kürt liderlerine verdiği cevap gayet açık ve net böyledir; Türk'e kılıç çekilmez. Bunun sadece bir istisnası var; bu istisnanın da maalesef neden yapıldığının üzerine çok düşünülmeden, özellikle bizim gelenekten gelen bazı arkadaşların düşüyor olması hicap vericidir. Bahsini ettiğim Kazım Gündoğan'dır. Star Gazetesi'ne verdiği mülakat var; Necip Fazıl Kısakürek denilen faşist ideologla Said-i Nursi'yi göklere çıkaran bir TKP(ML)'ci. Güler misin ağlar mısın bilemiyorum? 1937-38 Dersim katliamında Said'in bu katliamdan bahsediyor oluşu Dersim'de katledilen kitlelere acımasından değil. Bunu Beşinci Şua dediği ve kamuoyuna açmadığı bir yazısında dile getiriyor. Bu yazı daha sonra piyasaya çıktı, kitapta da var. Aynı zamanda bunun çok yakın bir müridi, kadrosu, o zamanlar albay rütbesindeki Hulusi isimli biri Dersim'e kıyama gönderiliyor. İkisnin söylediklerine bakmak lazım. Said'e bakılırsa Dersim soykırımını yapan komünistler. TC devleti kadrolarının içinde komünistler varmış bunlar yapıyorlarmış. Hulusi isimli albaya bakılırsa, bunlar diyor garibanlar ve bunlar aslında rıfailer yani bunlar İslam'dan sapma. Bunlar İslam'dan sapmışlar, Elazığ'dan gelip Muhammed'in bıyığını mı ne çalıp Dersim'e götürmüşler, olay bundan kaynaklanmış. Burada komünizm güme gitti, Dersim'de kitlelerin öldürülmesinde bir haklılık payı da var aslında, onu söylemeye getiriyor ve dönüp bunu komünistlere mal ediyor ve bizim gelenekten gelen biri kalkıp bayrak edinerek, bunların gazetelerinde manşet yapıyorlar. 1950'lilerde Kore'ye adam gönderilmesini, Kore'deki kitlelerin fare zehriyle öldürülmesini alkışlayan, öven Nursi Dersim kitleleri için ağlayacakmış. Ağlasa ne olur, Kore de katlet Dersim'e ağla, böyle çifte standart olmaz. Bir tek istisna dediğim bu. Bunun dışında isyanlara karşı tavrı çok net; devlete bayrak açılmaz, devlete kılıç çekilmez. 31 Mart davasıyla ilgili mahkemede söylediği şey çok net; biz Kürtler Sultan Selim'e söz verdik, biat edeceğimize dair söz verdik. Bu taşta yazılmış bir kanundur Said için.

H.G: Bir sinema filminde anlatılan Said-i Nursi profili var. Muazzam halkçı, çalışkan, örgütleyici -ki siz de geçenlerde yapılan bir söyleşide benzer şeyler ifade etmişsiniz. Said-i Nursi'nin kişisel özelliklerine dair neler söyleyeceksiniz? Neticede ardında onlarca eser bırakmış, fikriyatı milyonlarca kişi tarafından benimseniyor ve 21. yüzyıl Türkiye-Kuzey Kürdistan siyasetinde önemli bir yeri var, neler söyleyeceksiniz?

E.C: Şöyle; bu hataya bizim de tarihimizde düştüğümüz oluyor. Genel olarak devrimci hareketin özel olarak komünist hareketin tarihinde böylesi hatalar var. İçini boşaltarak ikonlaştırma. Mesela maalesef Kaypakkaya'nın başına gelen de budur. Misal bana Kaypakkaya'nın önemi nedir diye sorulsa, işte köylülerle gezerdi, halkçıydı, mütevazıydı, işkencede çok iyi direndi vs. demem. Birinci önemi için Kürt meselesine dair yaklaşımı da demem. İbrahim'in en önemli özelliği UKH tarihinde o zamana kadar posası çıkmış, birikmiş, küflenmiş birçok konudan kopmuş olmasıdır. Bunları bilerek söylüyorum, çünkü ben bu çalışmayı yaparken tarihimizdeki bu yaklaşımın bir benzerini Nurcularda gördüm. Mesele Nurcularda da acayip bir Said-i Nursi ikonlaştırması var ve içini de boşaltıyorlar. Çok az, Said'i kavrayarak hareket eden var. Bunda elbet, Nursi'nin siyaset ve ideolojisi devletle uyduğu için ne zaman devlet katında bunlar itibar görüyor hemen gevşiyorlar. Misal Fetullah Gülen. Adama ABD'de bir villa verdiler hemen gevşedi. Said'de şöyle bir şey var; birincisi şartlara müdahale etmesini bilen biri, şartların kurbanı değil, şartlara müdahale eden biri. Hiçbir zaman armut piş ağzıma düş demiyor. Her zaman için en zor şartlarda bile onları değiştirip dönüştürme var. Ne açısından İslam açısından. İkincisi küllerin içinde örgüt kurma becerisi var. Adamı götür sahra çölüne bırak iki deveyle, bu iki deveyi örgütler getirir. Bunları Said'i sempatik kılmak için söylemiyorum. Objektif durum bu. Said tüm bunları inandığı, kabul gördüğü için yapıyor. İslamcılığı sahte değil. Başka bir özelliği ise kitleleri seferber etmesini biliyor. Bunu iki türde görüyoruz. Bir Fokocu davranmıyor misal. Kitlelerin içine dalıyor. Ki ekonomistçe de davranmıyor. Kitleye gel senin şu hakkın var bunun için mücadele yürütelim demiyor. Kafadan ideolojik mücadele yürütüyor. Karşısına çıkan ilk insana Kuran'ı çıkartıp direkt buradan başlıyor. Buradan kazanıp, sistemle çelişmesini direkt buradan yakalıyor. Kitleyi de işin içine katıp, kendisiyle beraber sorumluluk

almasını sağlıyor. Buna karşı Kemalist İslamcıların şöyle bir yaklaşımı var ki bu durum halen devam ediyor; milleti kandırıyorlar, işte makarna dağıtıp oy alıyorlar. Ya kaç paket makarnadır bu adamlar 14 yıldır iktidarda. Bugün gördüğüm bir fotoğraf vardı; gökdelenlerin altında yoksul bir gecekondulu evi ve evin bütün duvarını kaplayan koca bir Türk bayrağı, çocukları askerde ölmüş. Bu öyle makarnayla açıklanacak bir şey değil. İdeolojik olarak kazanıyorlar insanları. Üst yapı meselesi. Said'in yaptığı da bu. Isparta'ya da gitse Kürdistan'a da gitse en zenginiyle de en fakiriyle de otursa ideolojik olarak kazanmaya çalışıyor. Yoksa hak hukuk meselesinden ele almıyor. Bunlar özellikleri.

H.G: Yaptığımız bu çalışma her ne kadar sol içerisinde yeterince yer edinirse de burjuva medyada, özellikle İslami çevrelerde oldukça önemle karşılandı. Buna dair çeşitli polemikler de yaşadınız. Bu tepkiler dışında herhangi farklı bir tehdit vs. durumu oldu mu?

E.C: Çok ufak. Cüzi bazı tehditler oldu. Sosyal medyada bazı şeyler oldu. Bunlar çok cüzi. Fakat az önce anlattığın şeyin bir başka boyutu önemli. Misal bu kitap Mayıs 2015'te çıktı. Genel olarak sol bir de laiklik adına mangalda kül bırakmayanlar cephesinden tık yok. Bu durum önemli. Bizim gecikmiş bir sorunumuz var. Özellikle bizim gelenek açısından. Misal Kaypakkaya'nın daha Hasanoğlan'da iken bir tavrı var; yeşili değil kırmızıyı seviyorum diyor. O kafayla böyle bir ideolojik tavır takındı. Bizim 1980-90'larda çok yoğun bir şekilde başlayıp bugünlere gelmemiz gerekiyordu. Dinle ideolojik, kapsamlı mücadele yürütmemiz gerekiyordu. Ayrım yapmadan yani Sünni-Alevi vs. ayrımı yapmadan bir tartışma, mücadele yürütmemiz gerekiyordu. Çok kapsamlı, ahkâm kesip, yukardan bakmadan, o kitleleri hor görmeden ama tavizsiz, aklın özgürleştirilmesi için bütün tanrıları defeden cinsten bir tartışmanın yapılması gerekiyordu kitlelerle. Bunu yapmadık. Bunun yerine kitlelere şirin gözükme, çaktırmamaya çalışmak, taktik yapmak vs. bizi bugünlere getirdi. Kaldı ki sadece dincilerle mücadele için değil Marksistlerin kendi içlerinde de bir mücadele şart. Marksizm'in de din olma tehlikesi var. Buna karşı da etkili bir ideolojik mücadele vermek lazım.

H.G: Röportajın başlarında kısaca vurgusunu yaptığımız bir meseleye bu vesileyle bir daha dönelim isterseniz. Özellikle ülkemizde son yıllarda IŞİD vesilesiyle İslam'a dair yapılan tartışmalar gerçek İslam bu değil meselesini gündemleştiriliyor. Bir de İslam'ın devrimciliği tartışması var. Anti-kapitalist Müslümanlar vs. var. Neler söyleyeceksiniz?

E.C: Çok daha tehlikeli olanlar var. Misal Tanıl Bora, Birikim Dergisi vs. var. Adım adım gidelim. Birincisi şu; konuyu anlamamız lazım. Nuri Bilge Ceylan'ın Kış Uykusu filmi izlenip, Orhan Pamuk'un Kafamda Bir Tuhaflık var kitabı okunmalı. Bu iki sanat eserini iyi incelemek lazım. Türkiye'nin son 20-30 senede nereden nereye geldiğini gösteriyor bu iki eser bize. Somutlaştırmaya çalışayım. Samuel Albert diye bir adamın yazdığı bir yazı var. Tunus ve Mısır devrimleri neden çıkmaza girdiler, neden başarılı olamadılar diye bir yazı vardı. Ben bu kitabı yazarken bu yazıdan çok faydalandım. Yazıda şunlar geçiyor; Son 20-30 senede dünyada büyük alt üst oluşlar yaşandı. 1950'lilerde 600 bin küsur olan Kahire nüfusu bugün 16-17 milyon. İstanbul da aynı durumda. Albert diyor ki; emperyalist-kapitalist sitem bu ülkelere girip, feodal, yarı-feodal üretim ilişkilerini kendi çıkarına kırıyor. Ve bu kırılmadan dolayı şehirlere taşınan kitleleri, sadece iktisadi değil ideolojik olarak da beklentileri, hülyaları, arzuları, korkuları var. Tüm bunlara dayanak İslam'da var. Bundan dolayı sırtını dine dayıyor. Arabesk de bunun içindedir. Şehirlerde siyasal İslam için muazzam bir sosyal taban oluşmuş. Toplumun orta ve üst sınıflarında ise; nedir bu Batı'dan çektiğimiz, petrol bizde, üretim bizde, kültür bizde, gelişmemiz mümkünken ABD önümüze engel koyuyor, AB ket vuruyor, nasıl olacakta bu eşitsizlik giderilecek gibi sorular mevcut. Erdoğan'a biraz da bundan sarılıyorlar. Misal Kanada'da ayda 6 bin dolar alan bir mühendisi her şeyi bir kenara bırakıp, IŞİD saflarında savaşmaya iten nedir, bunu iyi anlamamız lazım. Öyle komplo teorileriyle açıklanamaz. Siyasal İslam'ın kendi dinamikleri üzerinden sağladığı gelişmeyi iyi anlamamız lazım. Peki ne istiyor bunlar, sınıfsız-sömürsüz bir dünya mı istiyorlar. Kuşkusuz hayır. Bunlar tamamıyla baskı ve sömürünün bir başka boyutunu, kendilerine doğru yontan boyutunu istiyorlar. Batı'ya dedikleri şu; ben seninle göz hizasında olmak istiyorum. Beni hor görme. Senin Haçlı orduların varsa benim de Selahattin Eyyübim var, senin matematikçilerin varsa benim de İslam âlimlerim var. Ben seninle siyasi, iktisadi,

ideolojik her alanda bu dünyayı paylaşmak istiyorum. Kendi dünyanı bana dikte etme. Ki birçok konuda özdeş bunlar. Batı'nın çikolata tenli kadına tanga taktırmasıyla, İslam'ın çikolata tenli kadına çarşaf giydirmesi aynı özden besleniyor. Bunun gayet açık ve net açıklanması gerekiyor. Bunlar birbirlerini besliyor. Yok efendim bunlar emperyalizme darbe vuruyor vs. zırvalıklarını bir kenara bırakmak lazım. Tüm bir TC dönemi boyunca sahte aydınlanmacı Kemalizm ile siyasal İslam arasındaki çatışma birbirlerini besleyen bir çatışmaydı.

H.G: Son olarak bu çalışma sonrası düşündüğünüz yeni bir çalışma var mı?

E.C: Şöyle. Bir kere ben roman yazarı değilim. Edebiyatçı da değilim. Yorgunum. Dört yıl arşiv, yedi ay da yazma süreci, yorulduğum bayağı. Bir de ben yazdım oldu, haydi yenisini yazayım diye bir derdim de yok. Fakat ben bu çalışmayı yaparken, Londra'da elime Çerkez Ethem'le ilgili yeni bir belge geçti. 78 sayfalık bir dosya bu. 1930'larda Mustafa Kemal'e Ethem tarafından yapıldığı iddia edilen başarısız suikastla ilgili bir dosya. Bu şimdi çevriliyor. Bunu 2017 yılında ayrı bir kitap olarak yayınlayacağız. Onun dışında Fırtınalı Yıllarda Kaypakkaya kitabını tekrardan elden geçirip yeniden yayınlamayı düşünüyoruz. Bunların dışında yeni bir şey yok.

Halkın Günlüğü Gazetesi'nin 118. sayısında Emrah Cilasun ile yapılan röportaj